SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 30 JANUARI 1936

ZIJN EERSTE VERJAARDAG

DE GRASMAAIMACHINE

Gras dat goud werd

Wat de Koning zag, toen hij voor zijn venster stond

IEDEREN morgen, wanneer de koning wakker geworden was, placht hij in z'n rose-zijden nachthemd, waarop in goud 't koninklijke wapen geborduurd was, naar het venster te gaan, om naar den paleistuin te kijken.

Dat lijkt je nu misschien een vreemde gewoonte, maar het was toch zoo dom nog niet van den koning, want hij raakte door het zien van den paleistuin steeds in een opgewekte stemming. Die tuin werd dan ook door de tuinlieden keurig in orde gehouden en vormde zoodoende een lust voor het oog.

Zoo stond de koning dan weer eens op een voorjaarsmorgen in zijn prachtige nachthemd — in den tijd toen deze koning leefde, waren de pyama's nu eenmaal nog niet uitgevonden — voor het venster en keek omlaag.

„Hè!" riep hij plotseling uit. „Wat is dat voor een prachtige grassnijmachine, die daar op dat groote grasperk staat? Die machine blinkt, alsof zij van zuiver goud was!"

De koningin, die juist bezig was zich aan te kleeden, kwam haastig naar het venster geloopen, om de machine ook eens te zien, en spoedig waren ze allebei zoo nieuwsgierig, dat ze zich vlug kleedden, om dan met onkoninklijke haast naar beneden te hollen, ten einde de merkwaardige machine van dichtbij te bekijken.

„Zie eens!" riep de koning uit. „Er hangt een briefje aan!"

„Nu, lees dan, wat daarop geschreven staat!" snauwde de koningin, die een beetje nieuwsgierig aangelegd was.

En de koning las:

„Wanneer ik vooruitrol, maai ik het gras en verander het in goud."

„Ik heb in m'n koninklijke leven al heel wat bijzonders vernomen, maar dit is toch wel het bijzonderste dat ik ooit vernam!" riep de koning, overweldigd van aandoening, uit. „Die machine is een ware goudschat! Wacht, ik zal haar eens even vooruitrollen en 'n beetje gras gaan maaien."

Maar dat zat den koning niet glad: hoe hij zich ook inspande, hij kreeg de machine geen duimbreed vooruit. En toen ook de koningin hem hielp duwen, bleef het ding onbeweeglijk staan.

„Dat komt natuurlijk, omdat je weer op je sleep staat!" mopperde de koning, maar dat was onredelijk van hem, want dezen keer stond de koningin werkelijk niet op haar sleep en zij duwde toch met al haar kracht.

„Laat de tuinlieden het eens probeeren!" sloeg ze haar gemaal voor en deze liet toen een boodschap zenden, dat een aantal van de sterkste tuinlieden oogenblikkelijk bij hem op het groote grasperk moesten komen.

Nu, daar kwamen dan ook al spoedig zeven van de pootigste mannen aangerend, die meteen hun krachten begonnen te beproeven. Maar zelfs toen ze met hun zevenen tegelijk het machinetje probeerden voort te duwen, bleef dit onwrikbaar staan.

Ze duwden en hijgden en proestten tot ze moe en nijdig waren, en als het koningspaar er niet bij geweest was, zouden ze zeker leelijke woorden gezegd hebben van kwaadheid, dat ze zoo'n prutsmachinetje met z'n allen niet eens vooruitkregen.

„Dat moet beslist een praatje zijn, wat daar op dat briefje geschreven staat," mopperde een van de mannen. „Dat ding kan natuurlijk geen gras in goud veranderen!"

„Ja, dat kan 't wèl!" zei een der anderen. „Zie maar eens, wat daar tusschen de messen ligt: louter gouden grasprietjes!"

Ze keken allen tezamen en konden toen duidelijk zien, dat er fijne gouden grasprietjes tusschen de messen der machine lagen, hoewel ze die er niet uit konden peuteren.

Toen sprak de koning plechtig: „Ik beloof, dat degene, die erin slaagt deze machine aan het maaien te brengen en er mede gras in goud verandert, mijn dochter tot vrouw zal krijgen!"

Wel een bewijs, dat hij het wonderlijke, dat op het briefje stond, graag zou willen zien geschieden.

Al spoedig stroomden van alle kanten mannen toe, die probeeren

Zeven pootige tuinlieden, die tevergeefs probeerden de grasmaaimachine voort te duwen.

wilden de machine aan het rollen te krijgen. Heel sterke mannen allemaal, om het even of ze prins, ridder, smid of steenklopper waren. Maar geen enkele slaagde erin de machine vooruit te krijgen.

In het naburige rijk woonde een prins, Roeland geheeten, die heel veel van de prinses, 's konings dochter, hield en die haar graag wilde trouwen. Geen wonder dus, dat ook hij zijn geluk op de maaimachine wilde beproeven.

Prins Roeland, die jong, knap, groot en sterk was, dacht, dat er misschien iets met het mechaniek der machine niet in orde was, en daar hij nogal op de hoogte was van machinerieën, wilde hij probeeren haar te repareeren.

Zoo haastte hij zich dan naar het paleis van den koning om zijn geluk te beproeven.

Juist toen hij voor het paleis aangekomen was, zag hij een heel armoedig vrouwtje van gebrek ineenzakken en jammerend op den weg liggen blijven.

„Zou er niemand zijn, die dat vrouwtje helpen wil ?" dacht prins Roeland. „Ik heb geen tijd, want er gaan zooveel mannen het paleis binnen en ik zou wel eens te laat kunnen komen !"

Maar alle menschen gingen haastig het vrouwtje voorbij, zonder zich om haar te bekommeren.

In den paleistuin moest Roeland in een rij gaan staan en wachten tot hij aan de beurt kwam om zijn kracht te beproeven, maar zelfs daar kon de prins de jammerklachten der oude vrouw nog duidelijk hooren.

Achter den prins stond een smid, die pochte dat hij de sterkste man van drie koninkrijken was en dat hij met één hand dat machinetje wel eens even zou voortrollen. Want anders zou er hekserij in het spel moeten zijn.

Roeland hoopte maar, dat hij slagen mocht, want hij zou het verschrikkelijk vinden, dat het fijne prinsesje misschien met zoo'n ruwen, praleriegen smid zou moeten trouwen.

Opnieuw hoorde hij het gejammer der oude vrouw.

„Neen, dat kan ik toch niet aanhooren ! Ik moet haar helpen," dacht hij en hij liep de rij uit om haar hulp te gaan bieden.

„Gaat u toch niet weg, prins Roeland," zei een der tuinlieden nog. „U bent bijna aan de beurt !"

Maar de smid lachte en riep uit : „Dan zal ik maar eerst eens even probeeren. Dat fijne prinsje is zeker bang geworden voor mijn armen — wacht maar tot het mijn beurt is !"

En aan alle omstanders liet de kerel zijn zwaar gespierde armen zien.

Intusschen was prins Roeland bij de arme vrouw gekomen, die hij behoedzaam opnam en naar haar hutje droeg.

Daar aangekomen sprak het vrouwtje :

„Ik kan u geen rijke belooning geven, maar hier heb ik een paar druppels smeerolie, die alle dingen, welke men gebruiken wil, heel licht doen gaan. Neem dat aan, prins, het kan u nog eens te pas komen !"

Roeland nam het fleschje in dank aan en haastte zich terug naar het paleis. In den paleistuin gekomen hoorde hij luid gelach en geroep. Het waren de toeschouwers, die den smid uitlachten, welke steunend en proestend tevergeefs al zijn krachten inspande om de grasmaaimachine vooruit te krijgen.

„Zoo, nu is het mijn beurt !" sprak prins Roeland en terwijl hij zich even bukte, druppelde hij een weinig olie in de smeergaatjes. Daarna pakte hij de handvatten beet, begon te duwen en zie.... de machine schoot snorrend vooruit en liet een spoor van schitterende gouden grasprieten na.

Thans echter joelden de toeschouwers opnieuw, maar thans omdat ze er plezier in hadden zoo gemakkelijk goud te zien maken. Doch het gelukkigst van allen was het prinsesje, dat nu met Roeland mocht trouwen, met den prins, waarvan zij het allermeeste hield.

X.

DE BALLONNETJES

DRIE nikkertjes,
Drie dikkerdjes,
Die zaten in de zon.
Al in dat verre Negerland
En elk van hen had in zijn hand
Een mooien luchtballon.

DRIE nikkertjes,
Drie dikkerdjes.
Die zeiden tot elkaar :
„Wat zijn die luchtballonnen klein ;
Die moesten toch veel grooter zijn!
Komaan dan : blazen maar!"

DRIE nikkertjes,
Drie dikkerdjes,
Die kregen het toen druk,
Ze bliezen hun ballonnen op....
Toen ging het : Plof! O, wat een strop!
Ze sprongen alle stuk....

DRIE nikkertjes,
Drie dikkerdjes,
Die zaten in de zon.
Al in dat verre Negerland
En elk van hen had in zijn hand
Een leegen luchtballon.

G. L.

de dansende PRINSESJES

DE PRINSEN ROEIDEN DE BOOT NAAR'T SLOT, DAT STRAALDE VAN HET LICHT. — ZACHTE MUZIEK KLONK OVER 'T WATER. "OH, WAT ZIJN WE BLIJ WEER TE KUNNEN DANSEN," RIEPEN ZE UIT.

ZOODRA DE BOOT VASTGEMEERD LAG, HIELP ELK DER DRIE PRINSEN Z'N PRINSESJE UITSTAPPEN, MAAR ER WAS NIEMAND, DIE DE JONGSTE PRINSES BEHULPZAAM WAS: TOEN HIELP BERT.

DEZE KEER SCHROK ZE NIET, TOEN ZE BERT'S HAND OP HAAR ARM VOELDE. ZE VOND HET ZELFS AARDIG, DAT HIJ HAAR HIELP EN HAAR 'T SLOT BINNENLEIDDE ACHTER DE ANDEREN AAN.

BINNEN IN DE GROOTE ZAAL, WAARVAN DE RUISCHENDE MUZIEK KWAM, DANSTEN DE DRIE OUDSTE PRINSESJES ELK MET HAAR PRINS. MAAR NIEMAND DANSTE MET DE JONGSTE PRINSES.

"IK ZAL MET JE DANSEN!" ZEI BERT TOEN, TERWIJL HIJ ZIJN ARM OM HAAR MIDDEL LEGDE. EN OFSCHOON ZE EERST EVEN SCHROK, DANSTE 'T MEISJE MET HEM OP DE MAAT VAN DE FIJNE MUZIEK.

DE ANDEREN WAREN WEL HEEL VERWONDERD, TOEN ZE HAAR JONGSTE ZUSTER ZOO ALLEEN ZAGEN DANSEN — DOCH ER KWAM JUIST 'N HERAUT BINNEN, DIE MELDDE, DAT 'T FEESTMAAL KLAAR WAS.

VOOROP GINGEN DE DRIE PRINSEN MET DE DRIE OUDSTE PRINSESSEN, TERWIJL BERT MET DE JONGSTE ZUSTER VOLGDE: "KON IK TOCH MAAR ZIEN, WIE STEEDS MET ME MEEGAAT!" DACHT HET PRINSESJE.

DE DISCH WAS BELADEN MET ALLERLEI HEERLIJKE SPIJZEN EN DRANKEN EN HET WAS DUS GEEN WONDER, DAT BERT — DIE FLINK HONGERIG WAS — ZICH TERDEGE AAN AL DAT LEKKERS TE GOED DEED.

"WIE TREKT MET MIJ AAN DEZE KNALPATROON?" VROEG 'T JONGSTE PRINSESJE EN ZIJ NAM EEN VAN DE FEESTVERRASSINGEN VAN DE TAFEL OP. DOCH NIEMAND LUISTERDE NAAR HAAR.

GEEN ROOVER KOMT HET BOSCH IN

De oude boschwachter kijkt altijd goed uit, wanneer hij aan het venster van zijn boschwachtershuisje gezeten is, opdat er geen kwaad volk het bosch, dat hij bewaken moet, in gaat.

Eens kreeg hij een ruiter in het oog, die langs den landweg aangedraafd kwam, een ruiter, waartegen de boschwachter onmiddellijk argwaan koesterde.

Juist toen de man te paard het bosch wilde binnenrijden, slaagde de boschwachter er in, het hek voor zijn neus dicht te klappen. En dat was maar goed ook, want de ruiter bleek een roover van de gevaarlijkste soort te zijn. Gelukkig, dat het ongure heerschap dezen keer de kans niet kreeg het bosch binnen te gaan!

Om dit spannende avontuur nog eens voor je oogen te zien gebeuren, moet je als volgt handelen:

Je plakt de heele plaat — *met uitzondering van de dwarsstaande afbeelding van den boschwachter met zijn hond* — op 'n stuk stevig karton.

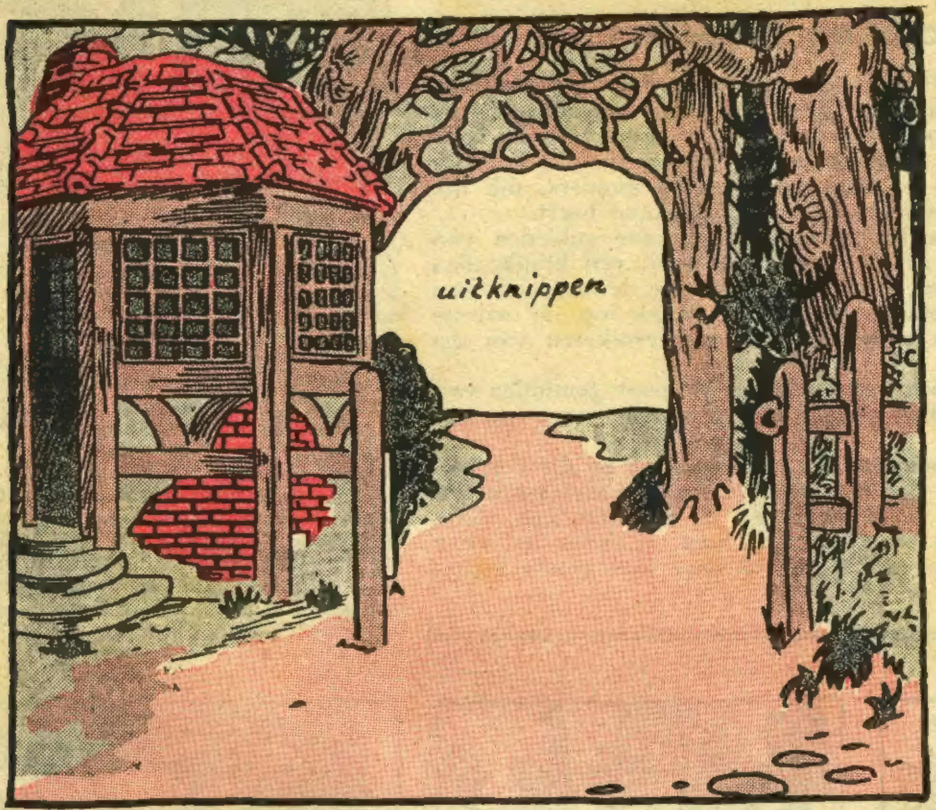
De gleuven A en C van het groote stuk en de gleuf B van het stuk met den ruiter snijd je uit, waarna je alle stukken een voor een langs den omtrek uitknipt. De witte opening rechts van het huisje wordt ook weggeknipt.

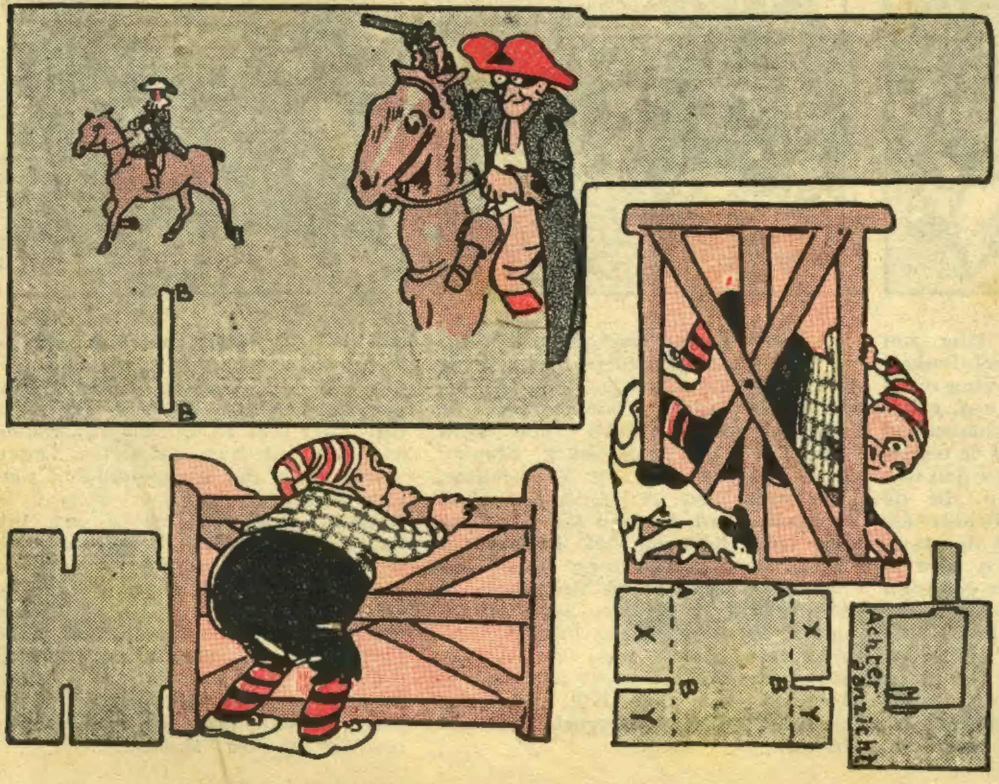
't Onopgeplakte stuk met den hond plak je nu aan de achterzijde van het andere stuk, waarop de boschwachter eveneens voorkomt.

Buig nu de lipjes X en Y langs de stippellijnen geheel naar achteren en steek dan de groote grijze lip door de gleuf A van de groote plaat, waarna je haar voorts nog door de gleuf B - B van den ruiter steekt. Daarna buig je de kleine lipjes weer terug.

De lange lip van het stuk met den ruiter haal je nu van achteren naar voren door de gleuf C geheel rechts op de groote plaat.

En wanneer je nu deze lip heen en weer beweegt, zul je met je eigen oogen getuige zijn van 't manmoedige optreden van den boschwachter tegen den gevaarlijken roover.

MANNEN, DIE GROOTE DINGEN DEDEN

DAVID LIVINGSTONE, DE ARME SCHOTSCHE WEVERSKNAAP

Iets uit het leven van Afrika's grootsten ontdekkingsreiziger

LIVINGSTONE — zoo luidt de naam van den man, dien men als den grootsten ontdekkingsreiziger van Afrika beschouwen kan, van een man, die door vlijt en studie van arm Schotsch weversjongetje opklom tot een der grootste pioniers, die het machtige Britsche rijk ooit gekend heeft.

Het was Livingstone, die groote gebieden van Donker Afrika, waar nog nooit een blanke den voet gezet had, ontsloot en die de aandacht van de Engelsche regeering vestigde op de wreede slavenjachten, die Arabieren onder de arme negervolkeren van die onbekende streken hielden.

Hij stierf ten slotte, door ziekte en ontbering gesloopt, temidden van de zwartjes, die hij zoo lief gehad en waarvoor hij zooveel jaren van zijn leven opgeofferd had.

Zijn zwarte bedienden balsemden zijn lijk zoo goed zij dit konden, opdat men zou kunnen zien, dat hun geliefde meester niet vermoord werd, doch een natuurlijken dood stierf. En zij brachten het doode lichaam na een gevaarvollen tocht naar de kust, vanwaar het naar Livingstone's vaderland vervoerd werd, om daar met groote eerbewijzen te worden begraven.

IN het jaar 1813 werd David Livingstone in een dorpje nabij Glasgow in Schotland geboren. Als knaap reeds moest hij in een weverij werken, doch zijn studielust was zoo groot, dat hij, onder het passen op de weefmachines door, aardrijkskunde en godgeleerdheid studeerde en zich later zelfs aan geneeskunde waagde. Hij vergaarde zoodoende zooveel kennis, dat het Londensche Bijbelgenootschap hem in dienst nam en in 1840 als zendeling naar Afrika uitzond, alhoewel Livingstone zelf veel liever naar China gegaan was. Dat hij, behalve brenger van het Christendom, een der grootste ontdekkingsreizigers zou worden, vermoedde toen nog niemand.

DRIEËNDERTIG jaar lang zou David Livingstone in het donkerste gedeelte van Afrika, waar nog nooit eerder een blanke geweest was, rondtrekken. Door zijn rechtschapenheid won hij al snel de liefde van de negers voor zich en dezen luisterden dan ook gaarne naar de boodschap, die de blanke hun te brengen had. Behalve als zendeling deed hij ook dienst als arts en hij slaagde erin vele zieken weer te genezen. Groote, onbekende gebieden van Zuid- en Midden-Afrika bracht Livingstone in kaart, terwijl hij voortdurend ziekten en gevaren trotseeren moest. Eens werd hij door een leeuw aangevallen, die hem een arm zoozeer verwondde, dat hij aan dien arm voor zijn verdere leven invalide bleef.

NADAT hij naar Engeland uitvoerige rapporten gezonden had over de afschuwelijke slavenjachten, die hij in Afrika had zien houden, zond de uitgever van het blad „New York Herald" zijn medewerker Stanley er in 1871 op uit, om Livingstone, van wien men in langen tijd niets vernomen had, te gaan zoeken. Stanley vond hem bij het Tanganykameer, doch Livingstone wilde aan Stanley's verzoek, om mede naar de kust terug te keeren, geen gevolg geven. En toen Stanley onverrichterzake teruggekeerd was, ving Livingstone in 1872 zijn tocht aan, om de bronnen van den Nijl, waarnaar zoovelen reeds tevergeefs gezocht hadden, te vinden.

OP dezen tocht moest de groote man het eindelijk tegen de koortsen, die hem reeds zoo dikwijls aangegrepen hadden, afleggen. Hij stierf op 1 Mei 1873 in zijn tent temidden van zijn bedroefde bedienden. Dezen waren bang, dat zij beschuldigd zouden worden, hun heer gedood te hebben, vandaar dat zij het lijk balsemden en het dwars door de oerwouden en moerassen naar de kust droegen. Het werd voor de trouwe bedienden een lange reis vol verschrikkingen. Van de kust werd Livingstone's lichaam naar Engeland vervoerd, waar het bijgezet werd in de abdij van Westminster, de plaats, waar alleen Engelands allergrootste mannen begraven worden.

ONS EIGEN RAADSELHOEKJE

WAT GEBEURDE ER AAN DEN VIERSPRONG?

EEN goed padvinder behoort nu eenmaal te kunnen spoorzoeken gelijk Winnetou of Lederkous en uit een paar verbogen grassprietjes of aan een enkelen voetafdruk te kunnen aflezen, of op die plek een landlooper zijn in het nabijzijnde dorp bijeengebedelde centen heeft staan tellen, dan wel dat een blonde vrouw met een mank hondje aan de lijn daar voorbijging.

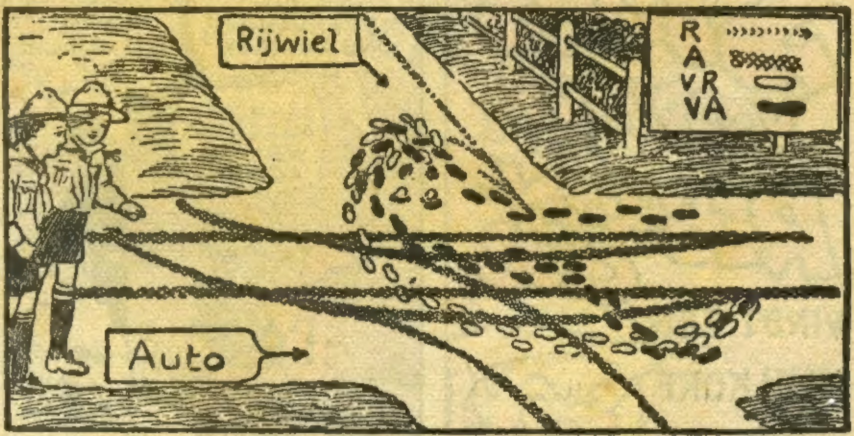
Het is een even nuttige als moeilijk te leeren kunst, dat spoorzoeken, en padvinders moeten ook heel veel oefenen, alvorens zij die kunst meester zijn.

Nol en Daan zijn nog niet lang genoeg bij het padvindersgilde, om zich reeds meesters in het spoorzoeken te noemen, maar zij oefenen zich toch zooveel mogelijk, want ze willen spoedig volleerde speurders zijn.

Zoo kwamen ze onlangs aan een viersprong, een wegkruising dus, waar allerlei onuitgewischte sporen duidelijk aantoonden, dat hier iets bijzonders voorgevallen was.

De situatie zag er uit, zooals het plaatje aangeeft. Van links was een auto gekomen, waarvan het spoor bovenaan rechts met de letter A aangegeven staat. Van den dwarsweg kwam een rijwiel, welks spoor met R aangeduid wordt. Verder waren er nog voetstappen te zien, waarvan de met VR gemerkte van den wielrijder en de met VA aangeduide van den automobilist waren.

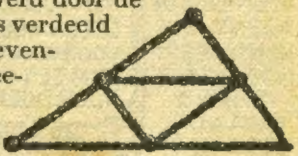
Maar nu! Wat konden Nol en Daan nu uit dien wirwar van sporen lezen, of liever gezegd, wat was er aan dien viersprong tusschen den automobilist en den wielrijder voorgevallen?

OPLOSSINGEN

DE DRIEHOEKIGE TUIN

De tuin werd door de vier broers verdeeld als in nevenstaande teekening aangegeven.

WELKE REKENMEESTER REKENT DEZE DIEREN EVEN UIT?

De som der cijfers van het konijn bedroeg 24 en die van den olifant 51.

EEN AANTAL WONDERLIJKE LETTERS

Wanneer we het plaatje op de juiste wijze vouwen, lezen we het woord N i a g a r a, dat de naam is van den bekenden reusachtigen waterval op de grens van de Vereenigde Staten en Canada.

TWEE GETEEKENDE ZEGSWIJZEN

Afbeelding 1 stelde voor de zegswijze: P a a r l e n v o o r d e z w ij n e n w e r p e n, terwijl teekening 2 uitdrukte: O l i e o p h e t v u u r g i e t e n.

Mocht je die beide zegswijzen nog nooit eens gehoord hebben en niet weten, wat ze beteekenen, vraag dan maar eens aan vader, moeder of aan je onderwijzer.

WANNEER DE STORMGEESTEN RAZEN EN BLAZEN

DE stormgeesten blazen loeiend over 't land, zoodat de weinige menschen, die zich buitenshuis gewaagd hebben, nauwelijks op de been kunnen blijven en steeds gevaar loopen hun hoofddeksel te verspelen.

De molen, die door den molenaar stilgezet is geworden, steunt door het stormgeweld, en de wieken piepen en kraken.

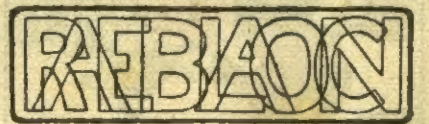
Nu eens komt een windstoot van hier, dan weer van daar, zoodat het duidelijk is, dat er verschillende stormgeesten aan den gang zijn.

Wanneer je goed kijkt, kun je ze ontdekken. Hoeveel stormgeesten zie je in het geheel op het plaatje?

HET AARDRIJKSKUNDIGE MONOGRAM

HEB je op school in de aardrijkskunde-les al van Spanje geleerd? Zoo ja, probeer dan eens met behulp van deze dooreengevlochten letters den naam van een groote stad in Spanje te vormen.

Je moet hierbij alle letters gebruiken, die in de teekening voorkomen en die — wel geteld — met haar negenen zijn.

Van welke stad van het zonnige land Spanje staat de naam in het eigenaardige monogram verborgen?

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLEN-CLUB
VINDT EEN MUILKORF UIT.
NIET OMKIJKEN! HEB JE GEZIEN HOE DIE DIEVENVANGER ONS AANKEEK?
HÉÉÉ JONGENS! BEHOORT DIE HOND BIJ JULLIE ??
JA-HUM-MAKEN DAT WE WEG KOMEN!
DIE EENE HELFT IS VAN MIJ!!!
...EN DE ANDERE HELFT IS VAN MIJ!!
ZOO! OMDAT HIJ GEEN MUILKORF DRAAGT, BEN IK VERPLICHT HEM MEE TE NEMEN!
ACH NEE, MENEER DE AGENT–DIE HOND HEEFT NOG NOOIT IEMAND KWAAD GEDAAN!!
GOED-DAN ZAL IK HEM VOOR DEZEN KEER LATEN LOOPEN OP VOORWAARDE DAT JE HEM EEN MUILKORF VOORDOET!!
DANK U WEL WE ZULLEN ER GELIJK EEN GAAN KOOPEN!!
WAAR ZULLEN WE NU EEN MUILKORF VANDAAN HALEN??
„WE" „WE"! JOUW HELFT HEEFT EEN MUILKORF NOODIG, NIET DIE VAN MIJ!!!
DAAR LIGT ER EEN-MAAR ZOOVEEL GELD HEB IK IN GEEN JAAR BIJ ELKAAR!!!
IK OOK NIET!!
WAT MOETEN WE NOU TOCH DOEN? ALS WE ER GEEN HEBBEN, WORDT HIJ IN BESLAG GENOMEN!!!
DIE VERVELENDE HELFT VAN JOU, BEZORGT ONS OOK ALTIJD LAST.!!!
IK WEET NIET WAT IK DOEN MOET!! ONS ARM HONDJE ZAL DAN TOCH WORDEN WEG GEBRACHT!!
WACHT EENS-IK KAN MISSCHIEN TOCH WEL AAN EEN MUILKORF KOMEN!!
IK HEB GEWOON DIE KLEP VAN DIE MUIZENVAL OMHOOG VASTGEBONDEN!!
DAT IS EEN REUZE IDEE! DE WET ZEGT IN GEEN GEVAL WAT VOOR SOORT MUILKORF HIJ OM MOET HEBBEN!!
BRANNER